

Väderkvarnens vård- och omsorgsboende

Inspektionsrapport

INSPEKTIONSRAPPORT

Väderkvarnens vård- och omsorgsboende

Föranmäld inspektion genomfördes den 26 oktober 2016 av inspektörerna Anki Ottenby och Kristina Hagström.

Anledning till inspektion

Äldreförvaltningen har i uppdrag att inspektera, granska och följa upp stadens äldreomsorg inom samtliga regiformer.

Inspektionen genomfördes med anledning av ett inkommet klagomål gällande utevistelse, aktiviteter och omvårdnadsinsatser.

Syftet med inspektionen är att säkerställa en god kvalitet i verksamheten. Inspektionen syftar även till att stärka verksamhetens egna förmågor att utveckla och förbättra verksamheten samt att förebygga risker.

Underlag

- Ett inkommet klagomål
- Brukarundersökning genomförd av Socialstyrelsen 2015 och 2016
- Verksamhetens rutin för aktiviteter
- Verksamhetens rutin för erbjudande om utevistelse
- 15 Genomförandeplaner
- Löpande social dokumentation för 17 boende
- Verksamhetens beskrivning på hitta.stockholm.se

Metod

- Samtal med enhetschef och en biträdande enhetschef (ledning)
- Samtal med fyra omvårdnadspersonal (personal)
- Samtal med fyra boende
- Granskning av genomförandeplaner samt social dokumentation

Kontroll av fakta

Faktakontroll från inspektionen har skickats till enhetschef samt biträdande enhetschef på Väderkvarnens vård- och omsorgsboende den 3 november 2016. Enhetschefen har meddelat att de inte har några synpunkter på faktakontrollen.

Beskrivning av verksamheten

Väderkvarnens vård- och omsorgsboende drivs i kommunal regi och leds av enhetschef, fyra biträdande enhetschefer, bemanningsansvarig och en administrativ assistent.

Verksamheten hade vid inspektionen cirka 90 boende.

Uppföljningar

Socialstyrelsens brukarundersökning 2015 och 2016 visade följande siffror i jämförelse med snittet för Stockholms stad (positiva svar redovisas):

	Väderkvarnen		Stockholms stad	
	2015	2016	2015	2016
Hur nöjd eller missnöjd är du med de aktiviteter som erbjuds på ditt äldreboende?	56 %	60 %	61 %	64 %
Är möjligheterna att komma utomhus bra eller dåliga?	50 %	37 %	54 %	54 %
Brukar personalen ha tillräckligt med tid för att kunna utföra sitt arbete hos dig?	79 %	52 %	72 %	73 %

Positiva svar redovisas

Resultat av inspektion

Verksamhetens styrkor enligt ledning och personal

Ledningen säger att Väderkvarnen har en kultur med ett bra bemötande och de brukar få höga poäng på trygghet och bemötande i Socialstyrelsens brukarundersökning. Verksamheten har flera olika inriktningar vilket ger en stor samlad kunskap. Även det faktum att stora delar av personalen har lång erfarenhet av att arbeta på Väderkvarnen, ser de som en styrka. Under 2016 blev de Silviacertifierade.

Personalen berättar att de gör allt de kan för att de boende ska känna trygghet och att de ska må bra. Enligt en personal är kommunikationen och samarbetet mellan personalen bra men det kan bli bättre.

Utvecklingsområden

Enligt ledningen har de arbetat med många utvecklingsområden det senaste året men vill särskilt lyfta att de är Silviacertifierade, de har startat upp reflektionsgrupper med reflektionshandledare, de har genomfört utbildningar i hygien samt uppdaterat och implementerat rutiner.

Det kommande året ska de bland annat arbeta med måltider och aktiviteter. Ledningen berättar att de behöver hitta nya sätt att arbeta med dessa områden. De lyfter anställningen av en dietist som något positivt.

Omvårdnadsinsatser

Ledning och personal berättar att omvårdnadsinsatserna planeras på morgonen. De boende som ska duscha får stöd av kontaktmannen om denne är på plats.

Ledning och personal är i stort överens om att bemanningen säkerställer att såväl omvårdnadsinsatser som aktiviteter och utevistelse kan genomföras. Vid personals sjukdom sätter de inte alltid in en vikarie och personalen säger att det då kan vara svårt att genomföra aktiviteter och utevistelse.

Aktiviteter

Väderkvarnen har en rutin för aktiviteter som inspektörerna har tagit del av. Av rutinen framgår bland annat att:

Ett gemensamt veckoblad sammanställs för varje avdelning. De boende erbjuds dagligen aktiviteter utifrån behov och önskemål. Vilka aktiviteter som kan komma ifråga ska framgå av personens genomförandeplan. Utifrån den upprättas ett aktivitetsschema för var och en.

På Väderkvarnen finns en Träffpunkt som dagligen arrangerar aktiviteter som t.ex. tipspromenad, gymnastik och allsång. En gång per vecka kommer en bibliotekarie som kan ha högläsning och ungdomsarbetare besöker verksamheten på helgdagar och lov.

Ledningen berättar att de behöver ta ett omtag när det gäller aktiviteter. Under sommaren inventerade arbetsterapeuten de aktiviteter som pågår på avdelningarna och nästa år planerar de att arbeta mer med aktiviteter. Ledningen säger att det är viktigt att även lyfta de mer personliga aktiviteterna som den boende gör med sin kontakman. De anser inte att det riktigt har fått till den biten och att de till exempel skulle kunna hämta inspiration från andra verksamheter. De menar däremot att aktiviteter på Träffpunkten samt på avdelningarna arrangeras. Ledningen berättar också att de engagerar sig i aktiviteter som skördefest, kräftskiva eller att inhandla något extra gott.

Vid medarbetarsamtalen samtalar ledningen med personalen angående aktiviteter och frågar vad de gör för aktiviteter med de boende. De diskuterar vad en aktivitet kan vara och vad personalen har för attityder till aktiviteter. Ledningen skulle vilja förändra arbetssättet och stimulera de boende att delta mer i aktiviteter. Detta genom att göra aktiviteterna mer tillgängliga.

Av samtal med personalen framkommer att det ser olika ut på avdelningarna när det gäller de boendes deltagande i de gemensamma aktiviteterna som erbjuds på Träffpunkten. Det verkar även skilja sig åt mellan avdelningarna om de anordnar aktiviteter på själva avdelningen. Två personal berättar att på deras avdelning bakar de två gånger i veckan och de har sittgymnastik, musik och dans. De genomför aktiviteter oftare än vad det står på veckoschemat. Personalen anser att aktiviteterna skapar trivsel men att det tar tid att anordna aktiviteter. Ibland när de anordnar aktiviteter hinner de inte med att ta rast.

Personalen frågar de boende om de vill göra någon individuell aktivitet. Viss information om önskemål kring aktiviteter finns enligt personalen i genomförandeplanen. Om personalen har tid sitter de med den boende i dennes lägenhet och samtalar. Viss personal vet inte hur kollegorna gör med individuella aktiviteter och säger att de inte har diskuterat ett gemensamt arbetssätt.

Personalen berättar att de läser den boendes levnadsberättelse för att informera sig om dennes intressen. De pratar ofta med anhöriga och boende som själva kan uttrycka vad de vill göra. De boende som gillar bingo och tipspromenad kan besöka Träffpunkten.

Aktivitetsschema och veckoblad

Enligt veckoblad från två avdelningar som inspektörerna tagit del av ska aktiviteterna nedan genomföras. Schemana löper enligt personalen på tillsvidare.

Violen

Tisdag: fika med knuff

Torsdag: gruppgymnastik

Fredag: fredagsmys Film och fika

Solrosen

Måndag: sittande gymnastik, bollspel

Tisdag: individuella aktiviteter, hårvård, nagelvård, bakning

Onsdag: tittar på tv, film, allsång, med Lage och fika

Torsdag: fika och lyssna på musik, bakning vissa dagar

Fredag: fredagsmys med ny bakverk

Gällande aktivitetsscheman och veckoblad framgår det av samtalen med ledningen att de används lite olika på avdelningarna samt vem som har ansvaret för dem.

Viss personal känner inte till veckobladen eller aktivitetsschemat medan andra uppger att det är kontaktmannen som gör aktivitetsschemat.

Utevistelse

Väderkvarnen har en rutin för erbjudande om utevistelse. Enligt rutinen har:

- Alla som bor på Väderkvarnens vård- och omsorgsboende idag rätt till daglig utevistelse och ska erbjudas daglig utevistelse enligt den utevistelsegaranti som gäller i Stockholms stad.

- Tillsammans med den enskilde upprättas en genomförandeplan som beskriver hur och när dagliga insatser, därmed även daglig utevistelse, utförs.
- Om den enskilde önskar utevistelse ska erbjudande om utevistelse ska dokumenteras i journalsystemet ParaSol.
- Om den enskilde avböjer erbjudandet dokumenteras även detta.

Ledningen berättar att det fungerar bäst att utföra promenader mellan klockan 12 och 16 och då speciellt när personalen överlappar varandra. Det kan vara svårt att tillgodose omedelbara behov av utevistelse. Ledningen håller arbetet med utevistelse levande genom att ta upp det på möten. Det ingår i kontaktmannens arbetsuppgift att planera och genomföra utevistelse och aktiviteter. Ledningen säger att det finns mer att göra när det gäller utevistelse och att de behöver hitta nya arbetssätt.

En personal berättar att det brukar stå om utevistelse i genomförandeplanen. Viss personal uppger att de har pratat med kollegor och ledning om hur de ska arbeta med utevistelse. Personalen säger att det finns boende som inte vill gå ut och att de blir oroliga av att gå ut. De följer med de boende som vill gå ut och de går till exempel till innegården eller till kyrkan. Personalen försöker hjälpa varandra för att få till utevistelse men om det är oroligt på avdelningen går det inte. De boende görs delaktiga i utevistelsen genom att personalen pratar med dem eller deras anhöriga om önskemål och vanor.

Brukarundersökningen

Ledningen berättar att svarsfrekvensen på senaste brukarundersökningen låg på mellan 20 till 40 procent och att de noterade att det har förbättrats för aktiviteter och minskat för utevistelse. De säger att de måste tala med de enskilda boende för att veta vad de anser om aktiviteter och utevistelse. De berättar att de har en fin innegård men att de befinner sig i ett backigt område vilket försvårar promenader.

Granskning av genomförandeplaner och social dokumentation

I samtalen framkom att det finns personal som inte har inloggningsmöjligheter och därmed inte kan dokumentera direkt i systemet.

Under inspektionen granskades 15 genomförandeplaner samt social dokumentation för 17 boende. 11 utav genomförandeplanerna innehöll information om de boendes önskemål gällande aktiviteter, 3 innehöll önskemål om utevistelse och samtliga beskrev väl utförandet av omvårdnadsinsatser.

Gällande den löpande dokumentationen om utevistelse granskades augusti månad 2016. I de fall den boende inte var bosatt på Väderkvarnen denna månad granskades en annan månad. Generellt var det sparsamt dokumenterat gällande utevistelse. 4 boende hade 4 till 10 anteckningar om erbjudande eller avböjande om utevistelse, 7 boende hade en till 2 anteckningar och 6 boende hade ingen dokumentation.

Inspektörerna tog även del av 15 boendepärmar där de boendes aktivitetschema förvaras. 2 pärmar hade ett aktivitetsschema. Ett av schemana stämde överens med önskemålen i genomförandeplanen.

Samtal med boende på Väderkvarnen

Under inspektionen samtalade inspektörerna med fyra boende. De boende fick frågan om personalen har tillräckligt med tid för att hjälpa dem på morgonen. Av de boende som hade mer omfattande hjälp ansåg en att personalen har tid och en att hen ibland kan få vänta lång tid innan personalen kommer. En av de fyra boende brukar delta i aktiviteter. En boende uttryckte att informationen om vilka aktiviteter som anordnas var bristfällig.

Tre av de fyra boenden berättade att de går ut med anhöriga och den fjärde att denne får hjälp av personalen när hen önskar gå ut.

Bedömning

Anledningen till inspektionen var ett inkommet klagomål gällande utevistelse, aktiviteter och omvårdnadsinsatser.

Omvårdnadsinsatser

Inspektörerna kan konstatera att de granskade genomförandeplanerna innehöll tydlig information om omvårdnadsinsatser. Ledning och personal gav en samstämmig bild av hur arbetet organiseras och hinns med. De boende var i stort positiva till hur hjälpen ges. En boende berättade dock att det kan dröja innan denne får hjälp på morgonen.

Aktiviteter

Inspektörerna ser det som positivt att ledningen vill utveckla arbetet med aktiviteter och utevistelse. Inspektörerna bedömer att verksamheten behöver arbeta systematiskt med områdena. Ledningen behöver tydliggöra hur prioriterat detta arbete är och i dialog med personalen förtydliga vem som ansvarar för vad och hur det ska genomföras. Vilka aktiviteter som de boende önskar göra och delta i ska också kunna utläsas av dokumentationen.

Inspektörerna ser de boendes personliga aktivitets scheman som ett bra sätt att fånga varje boendes individuella intressen. Av genomförandeplanerna framgick inte om dialog hade förts med den boende om dennes önskemål kring aktiviteter och utevistelse. Aktiviteter och välbefinnande växelverkar med varandra vilket innebär att aktiviteter påverkar vårt välbefinnande och vice versa.¹ För att de boende, i enlighet med Stockholm stads värdegrund, ska få möjlighet att leva ett värdigt liv och känna välbefinnande, trygghet och meningsfullhet², är det viktigt att ständigt ha en dialog med de boende.

Inspektörerna kommer att genomföra en uppföljande inspektion av aktiviteter och utevistelse under 2017.

Som inspiration i verksamhetens arbete med utevisteles rekommenderas följande skrift *Utemiljöns betydelse för äldre och funktionshindrade vid särskilda boenden*³. Att besöka andra verksamheter kan även vara ett sätt att ta del av goda exempel och få ytterligare inspiration. Inspektörerna vill även betona vikten av att personalen

¹ Nilsson, Bernspång 2012 kap. 9 *Det goda åldrandet* Studentlitteratur

² Äldreomsorgens värdegrund, Stockholms stad, 2014

³ Utemiljöns betydelse för äldre och funktionshindrade vid särskilda boenden. Statens Folkhälsoinstitut, 2005.

får kompetensutveckling inom områdena samt att de får möjlighet att reflektera för att få motivation att arbeta med detta.

Norrmalm stadsdelsnämnd ansvarar för att säkerställa en god kvalitet i verksamheten genom att kontinuerligt följa upp på verksamhets- och individnivå.

Anki Ottenby
Inspektör

Kristina Hagström
Inspektör